

Afdeling	: OCSW	Raadsvoorstel: DJ-4517
Naam opsteller voorstel	: Saskia Doek	Zaaknummer: 4072
Portefeuillehouder	: drs. P.P.H. (Paul) Sterk	

Onderwerp

Eigen bijdrage Wmo

Voorstel

Besluiten om:

1. vanaf 1-1-2018 de parameters voor het berekenen van de eigen bijdrage Wmo als volgt te wijzigen: parameter A (maximale periode bijdrage) te verlagen met 10%, parameter B (inkomensafhankelijke grens) te verhogen met 10% en parameter C (marginaal tarief) te verlagen met 3,5%;
2. de als gevolg van de onder 1 genoemde bijstelling te verwachten derving van inkomsten uit eigen bijdrage Wmo, zijnde globaal € 200.000 met ingang van 2018, op te vangen binnen de huidige ramingen "oude" taken Wmo;
3. de derving van inkomsten als gevolg van de landelijke bijstelling van de parameters voor de eigen bijdrage Wmo, zijnde globaal € 267.000 structureel met ingang van 2017, op te vangen binnen de huidige ramingen "nieuwe" taken Wmo.

Inleiding

In de (landelijke) media duiken sinds de invoering van de Wmo 2015 berichten op dat de eigen bijdrage Wmo die mensen moeten betalen fors gestegen is. Hoge kosten in de zorg zouden volgens deze berichtgevingen ertoe kunnen leiden dat inwoners afzien van door de gemeente georganiseerde zorg. Of dit ook in de gemeente Weert speelt, weten we niet. Mensen met een beperking die gebruik maken van de Wmo, hebben daarnaast vaak ook nog andere zorgkosten, bijvoorbeeld het eigen risico van de Zorgverzekeringswet en het bijbetalen voor bepaalde medicijnen of behandelingen. Met het eigen bijdrage beleid Wmo heeft de gemeente een instrument in handen om (groepen) inwoners in meer of mindere mate te ondersteunen.

Beoogd effect/doel

Met het aanpassen van de eigen bijdrage Wmo zoals voorgesteld, wordt bereikt dat vrijwel alle inwoners een lagere eigen bijdrage gaan betalen. De aanpassing sluit aan bij de draagkracht van inwoners: het effect zal groter zijn naarmate het inkomen dichterbij 130% van het sociaal minimum ligt en minder naarmate het inkomen daar verder vandaan ligt.

Argumenten

1.1 Door de eigen bijdrage Wmo naar beneden bij te stellen, komt de gemeente inwoners met een beperking tegemoet in de zorgkosten.

Iedereen kan in een kwetsbare situatie terecht komen en kan tijdelijk een beroep moeten doen op ondersteuning vanuit de Wmo. Voor mensen met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum is de Collectieve Zorgpolis Minima (inclusief de uitgebreide polis specifiek voor zorgkosten voor chronisch zieken en gehandicapten) opengesteld. In de actiematrix 2017-2018 van het Wmo beleidsplan "Aan de slag met de transformatie" is aangegeven dat de raad op basis van een aantal scenario's een keuze zal worden voorgelegd over de wijze waarop de gemeente Weert wil omgaan met het eigen bijdrage beleid Wmo. In bijgevoegde korte notitie met uitgebreide bijlage is uitgelegd hoe de eigen bijdrage systematiek werkt. Ook zijn scenario's voor het aanpassen van het beleid uitgewerkt. Het college adviseert de raad om te kiezen voor scenario 3 "aanpassen naar draagkracht". In dit scenario worden de parameters zodanig gecombineerd dat alle inwoners vanaf 130% van het sociaal minimum profiteren van de bijstelling. Het effect zal groter zijn naarmate het inkomen dichterbij 130% ligt en minder naarmate het inkomen daar verder vandaan ligt. De bijstelling bestaat uit het verlagen van parameter A (maximale periode bijdrage) met 10%, het verhogen van B (inkomensafhankelijke grens) met 10% en het verlagen van C (marginaal tarief) met 3,5% naar 9%.

1.2 De bijstelling van het eigen bijdrage beleid wordt modelmatig begrensd op € 200.000
Het bijstellen van de parameters om het in scenario 3 benoemde effect te bereiken kan op talloze manieren. Hoe sterker wordt bijgesteld, hoe minder inkomsten uit eigen bijdrage voor de gemeente. Om te kunnen bepalen op welke waarden de parameters in combinatie moeten worden ingesteld, is het van belang om af te spreken hoeveel minder inkomsten uit eigen bijdrage de gemeenteraad globaal over heeft voor deze lastenverlichting. Er is gerekend met een "budget voor lastenverlichting" van € 200.000, zodat de structurele inkomsten uit eigen bijdrage Wmo op een acceptabel niveau blijven van € 500.000. Het gaat dus om een modelmatige benadering, die zorgvuldig gemonitord en indien nodig bijgesteld moet worden.

1.3 Invoeren per 1-1-2018

Het eigen bijdrage beleid Wmo aanpassen kan in principe op elk moment, maar gelet op het feit dat inwoners de te verwachten eigen bijdrage laten meewegen in hun keuze om wel of geen gebruik te maken van maatwerkvoorzieningen, is het zorgvuldiger om jaarlijks per 1 januari eventuele wijzigingen door te voeren en vooraf goed kenbaar te maken wat de veranderingen zijn. Bovendien dient de nieuwe koers ook te worden vastgelegd in de Wmo-verordening.

2.1 De daling van de inkomsten uit eigen bijdrage Wmo als gevolg van de voorgestelde nieuwe koers, zijnde globaal € 200.000 met ingang van 1-1-2018, kan worden opgevangen binnen de huidige ramingen Wmo "oude" taken.

De inkomsten uit eigen bijdrage Wmo betreffen zowel de eigen bijdragen voor nieuwe taken als voor oude Wmo taken (hulp bij het huishouden, vervoersvoorzieningen en dergelijke). Het is niet mogelijk om de totale inkomsten uit eigen bijdrage te splitsen naar "Wmo oud" en "Wmo nieuw", ze worden volledig geraamd en verantwoord op het onderdeel Wmo oud. Daarom wordt voorgesteld om de verlaging van de inkomsten uit eigen bijdrage op te vangen binnen de Wmo exploitatie "oude" taken.

3.1 Bijstellingen op landelijk niveau leiden tot minder inkomsten uit de eigen bijdrage en kunnen worden opgevangen binnen de ramingen "nieuwe" taken Wmo.

Als gevolg van landelijk beleid zijn de parameters voor de eigen bijdrage gewijzigd per 1 januari 2017. Het marginaal tarief (C) is verlaagd en de groep "meerpersoons huishoudens niet AOW-gerechtigd" is tot een inkomen van € 35.000 vrijgesteld van de eigen bijdrage. Op basis van de inkomsten tot nu toe heeft deze landelijke wijziging een daling van de inkomsten uit eigen bijdrage Wmo tot gevolg van € 267.000 structureel. Hiervoor zijn de gemeenten gecompenseerd binnen de integratie-uitkering Sociaal Domein Wmo. Deze integratie-uitkering maakt onderdeel uit van de exploitatieopzet Wmo nieuwe taken.

Voorstel is dan ook om de structurele verlaging als gevolg van rijksbeleid, € 267.000 met ingang van 2017, te dekken ten laste van de exploitatie Wmo-nieuwe taken.

Kanttekeningen en risico's

1. Modelmatige benadering geeft richting, exacte berekening van de te verwachten inkomsten uit eigen bijdrage Wmo is niet mogelijk.

De bijstelling van de parameters is gebaseerd op een modelmatige benadering van de werkelijkheid. Door het model te begrenzen op een afname van de eigen bijdrage van globaal € 200.000 kan de instelling van de parameters worden geoptimaliseerd zodat het gewenste effect wordt bereikt (verlaging van de eigen bijdrage voor alle inkomensgroepen, effect het grootst voor de groep die het dichtst bij 130% sociaal minimum ligt). De bijstelling is toegepast op de situatie 2016, waarbij wel rekening is gehouden met de landelijke neerwaartse bijstelling per 1-1-2017. Veranderingen in het zorggebruik, veranderingen in de samenstelling van de Wmo-gebruikers over de inkomensgroepen en veranderingen in de kosten voor maatwerkvoorzieningen (bijvoorbeeld als gevolg van de invoering van het werken met cliëntprofielen, de resultaatgerichte inkoop) kunnen van invloed zijn op de daadwerkelijke inkomsten uit de eigen bijdrage Wmo 2018. De daling van de eigen bijdrage kan dus groter zijn dan € 200.000.

2. Zowel de berekening als de te verwachten realisatie van de exploitatie zijn op dit moment nog onzeker.

Op dit moment is nog niet met zekerheid te stellen hoe de realisatie Wmo 2017 eruit komt te zien. Zoals het er nu uitziet, is er voldoende ruimte binnen de ramingen Wmo oude taken en Wmo nieuwe taken om de verminderde inkomsten uit eigen bijdrage Wmo op te vangen. Zoals aangegeven zijn er kanttekeningen bij het rekenmodel. Echter, de populatie 2016 wijkt niet veel af van de populatie 2015, dus het risico op plotselinge veranderingen in het zorggebruik en de samenstelling van de doelgroep Wmo lijkt beperkt. De grootste groep gebruikers zit in de categorie tot 130%. Wel is het zo dat meer Wmo-gebruik door hogere inkomensgroepen een toename van de inkomsten uit de eigen bijdrage als effect heeft. Dat effect wordt dus kleiner met de nieuwe koers. Procentueel gezien maken de hogere inkomensgroepen maar een klein deel uit van de totale Wmo populatie (circa 10%). De invoering van cliëntprofielen wordt vooralsnog budgettair neutraal verondersteld.

Financiële gevolgen

Op basis van de realisatie over 2016 en de eerste maanden van 2017 is een berekening gemaakt van de verwachte realisatie 2017 Wmo. Hierbij zijn op onderdelen aannames gedaan (bijv. m.b.t. toekenningen/cliëntenaantallen, verzilveringspercentages en een marge i.v.m. de mogelijke financiële gevolgen van ontwikkeling van zorgprofielen). Daarnaast is in de exploitatieopzet Wmo nieuwe taken rekening gehouden met de integratie-uitkering sociaal domein Wmo uit de septembercirculaire 2016; de meicirculaire 2017 is nog niet beschikbaar.

Volgens bovengenoemde berekening is het mogelijk om met ingang van 2017 structureel € 267.000 op te vangen binnen de huidige exploitatie "nieuwe" taken Wmo en om met ingang van 2018 structureel € 200.000 op te vangen binnen de huidige exploitatie "oude" taken Wmo.

Dekking van € 267.000 binnen de exploitatie "nieuwe" taken Wmo ligt voor de hand omdat gemeenten voor de inkomstendaling door de landelijke aanpassing van de parameters zijn gecompenseerd via de integratie-uitkering sociaal domein Wmo; deze uitkering maakt onderdeel uit van de exploitatieopzet nieuwe Wmo-taken.

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van

besluit:

1. vanaf 1-1-2018 de parameters voor het berekenen van de eigen bijdrage Wmo als volgt te wijzigen: parameter A (maximale periode bijdrage) te verlagen met 10%, parameter B (inkomensafhankelijke grens) te verhogen met 10% en parameter C (marginaal tarief) te verlagen met 3,5%;
2. de als gevolg van de onder 1 genoemde bijstelling te verwachten derving van inkomsten uit eigen bijdrage Wmo, zijnde globaal € 200.000 met ingang van 2018, op te vangen binnen de huidige ramingen "oude" taken Wmo;
3. de derving van inkomsten als gevolg van de landelijke bijstelling van de parameters voor de eigen bijdrage Wmo, zijnde globaal € 267.000 structureel met ingang van 2017, op te vangen binnen de huidige ramingen "nieuwe" taken Wmo.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van.

De griffier,	De voorzitter,
M.H.R.M. Wolfs-Corten	A.A.M.M. Heijmans